

วารสาร **แก้วปัญญา** Kaewpanya

ปีที่ 1 กรกฎาคม - กันยายน 2557 | ฉบับที่ 1

“การให้เกียรติ ทุกๆ ระดับชั้น”

รองศาสตราจารย์ ดร.นำยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ

ชาวมทร.ปสึ่มปีติ สนองงานศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ

งานวิจัยไม่ขึ้นห้าง : แคมพูสายพันธุ์ใหม่ โมยราบยักษ์ รัศมีสิ่งแวดล้อม และข้าวปลอดภัยในนาโยน

‘เส้นทางสู่ความฝัน’

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนห้วยสำนดอนจันทน์ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอบัวลาย จังหวัดชัยภูมิ

www.kaewpanya.com

ISSN : 2392-5892

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานวิจัย และงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
2. เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเข้าถึงองค์ความรู้ของภาคประชาชน

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. นำยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์	สงค์ธนาพิทักษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประพัฒน์ ดร.ภาสวรรณ	เชื้อไทย
นายภฤตพงศ์	วัชรดำรงศักดิ์
นายแมน	เพชรบุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุทธนา	ดุษฎีแพร์
นายกิตติชัย	เขาสุมรุ
นายเกรียงไกร	ระมิงควงศ์
นายศรัทธ	ธารพรศรี
ดร.กัญญณัฐ	อุปคำ
ดร. อังกูร	ศิริธัญญา
	ว่องตระกูล

จัดทำโดย

คลังความรู้ชุมชน

สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

98 หมู่ 8 ตำบลป่าป้อง อำเภอดอยสะเก็ด
จังหวัดเชียงใหม่ 50220
โทร.053 - 266516-8

ข้อเขียนหรือบทความใดๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารเกี่ยวกับัญญาฉบับนี้ เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียน คณะผู้จัดทำไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีส่วนผูกพันกับคณะผู้จัดทำและสถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา แต่อย่างใด

บทบรรณาธิการ

เปิดมาวารสารเกี่ยวกับัญญาฉบับปฐมฤกษ์ วารสารที่อัดแน่นไปด้วยข้อมูลข่าวสารด้านงานวิจัยและบริการวิชาการในรั้วมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา พร้อมด้วยความปลื้มปิติในการร่วมสนองงานศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ อันเกิดขึ้นได้จากพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พร้อมกันนั้นยังถือเป็นการต้อนรับอธิการบดีคนใหม่ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา รศ.ดร. นำยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์ เจ้าของนโยบายและวิสัยทัศน์ RMUTL 2020 ที่จะนำพามหาวิทยาลัยไปสู่ระดับสากล โดยพัฒนาให้เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำด้านการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติบนฐานสร้างสรรค์ ด้านนวัตกรรม การวิจัย วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เพื่อชุมชนสู่สากล

สำหรับเล่มแรกนี้ได้รวบรวมข่าวสารเหตุการณ์งานวิจัยและบริการวิชาการรอบรั้ว มทร.ล้านนา จากเขตพื้นที่ต่างๆ และงานวิจัยที่ไม่ได้อยู่แค่บนหิ้งอีกต่อไป แต่สามารถนำมาสร้างประโยชน์ได้จริงในคอลัมน์ **'งานวิจัยไม่ขึ้นหิ้ง'**

จากการดำเนินงานมาหลายปี มีชุมชนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จมากมายในโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตของหมู่บ้านและชุมชน แบบมีส่วนร่วม โดย คอลัมน์ **'ชุมชนเดินทาง'** จะรวบรวมเรื่องราวโดยย่อของชุมชนเหล่านั้น

นอกจากนี้ วารสารเกี่ยวกับัญญายังขออาสาพาเที่ยวในคอลัมน์ **'ต้อนรับ ตะลอนทัวร์'** โดยฉบับแรกนี้จะพาไปอิมตาอิมใจ และอิมท้องกันที่ร้าน 'จันกะผัก' ในศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ บนเส้นทางสู่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ต่อด้วยเรื่องราวน่ารู้ การรับมือ...แผ่นดินไหวในคอลัมน์ **'ร้อยแปดพันเรื่อง'** ปิดท้ายด้วยตัวอย่างคำถามน่าสนใจและคำตอบในการแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพใน **'คู่มือมิตรชุมชน'**

และในทุกๆ 3 เดือนต่อจากนี้ ผู้อ่านสามารถติดตามเนื้อหาดีๆ ในวารสารเกี่ยวกับัญญาฉบับต่อไปได้ ซึ่งจะยังคงเต็มไปด้วยข่าวสารและเรื่องราวที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านอย่างต่อเนื่อง

ขอให้มีความสุขกับการอ่าน
บรรณาธิการ

คอลัมน์

4

รอบรู้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

10

เปิดมุมมอง

“การให้เกียรติ ทุกๆ ระดับชั้น”

รองศาสตราจารย์ ดร.นำยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์

12

เรื่องเล่า ชาวล้านนา

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ

ชาวมทร.ปสึ่มปีติ สนองงาน

ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ

16-21

งานวิจัยไม่ขึ้นหิ้ง

แคบหมูสายพันธุ์ใหม่

โมยราบยักษ์ รักษ์สิ่งแวดล้อม

ข้าวปลอดภัยในนาโยน

ชุมชนเดินทาง

22

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนห้วยसानดอนจั้น

ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

‘เส้นทางสู่ความฝัน’

ร้อยแปดพันเรื่อง

26

รับมือ...แผ่นดินไหว

ก่อนยอน ทะลอนทัวร์

30

‘จับตะหนัก’ ที่ ‘จักรพันธ์’

คู่คิด มิตรชุมชน

32

คำถาม : มีแนวทางการสร้างโรงเรียนสำหรับการปลูกผักสลัดแบบไร้อินทรีย์อย่างไร ?

คำถาม : จะแก้ปัญหาหามะพร้าวออกลูกแล้วร่วงหมดต้นได้อย่างไรบ้าง?

รอบรู้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

วันที่ 2 พฤษภาคม 2557 ดร.ภาสวรรณ วัชรดำรงศักดิ์ รองอธิการบดี ด้านวิจัย และการถ่ายทอดเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้รับเกียรติเป็นประธานในการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างกรอบทิศทางการดำเนินงานให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยฯ และพัฒนาข้อเสนอโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตหมู่บ้าน หนึ่งชุมชนแบบมีส่วนร่วม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยมีคณะผู้บริหารผู้ทรงคุณวุฒิ และคณาจารย์ของแต่ละเขตพื้นที่เข้าร่วมอบรมในระหว่างวันที่ 2-3 พฤษภาคม 2557 ณ สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร จังหวัดลำปาง

ผศ.ดร. พานิช อินต๊ะ และอาจารย์อาทิตย์ ยาวุฑฒิ จากกลุ่มงานวิจัยการประยุกต์ไฟฟ้าสถิตสำหรับงานด้านพลังงาน และสิ่งแวดล้อมได้รับรางวัลสภาวิจัยผลงานประดิษฐ์คิดค้นประจำปี 2557 เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2557 จากผลงาน 'ระบบการฆ่าเชื้อจุลินทรีย์ด้วยสนามไฟฟ้าแบบพัลส์' และ 'DustDETEC' โดยมีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เป็นเจ้าของสิทธิบัตร

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการงานวิจัย และพัฒนาเชิงประยุกต์ ครั้งที่ 6 'การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อให้โลกมีสันติสุข' ECTI-CARD, Chiangmai 2014, Thailand ระหว่างวันที่ 21-23 พฤษภาคม 2557 ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว โดยได้รับเกียรติจาก รศ.ดร.นำยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์ อธิการบดีเป็นประธานเปิด และร่วมบรรยายพิเศษแก่ผู้ร่วมนำเสนอผลงาน

การประชุมครั้งนี้เป็นการเปิดเวทีให้นักวิจัยได้นำเสนอผลงานทางวิชาการ และงานวิจัยด้านไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ โทรคมนาคม และเทคโนโลยีสารสนเทศในบริบทสาขาวิชาชีพต่างๆ เช่นวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ บริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ ทั้งยังสร้างบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เกิดขึ้นท่ามกลางเหล่านักประดิษฐ์ นักวิจัย คณาจารย์ และนักศึกษา เพื่อผลในการนำความรู้จากการประชุมไปใช้กับงานที่สอดคล้องกับทิศทางของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา อันเป็นสถาบันการศึกษาที่ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นฐานในการผลิตบัณฑิตโดยมุ่งหวังว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจะนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศไทยให้มีความยั่งยืนต่อไป

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ร่วมกับศูนย์ประสานงานเครือข่ายการจัดการภัยพิบัติภาคประชาชนจังหวัดเชียงราย จัดโครงการห้องเรียนชุมชนต้นแบบ 'ดงลานโมเดล' ในระหว่างวันที่ 14-18 มิถุนายน 2557 ณ บ้านดงลาน หมู่ที่17 ตำบลทรายขาว อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นต้นแบบการเรียนรู้การซ่อมแซมบ้านตามหลักวิศวกรรมศาสตร์ที่ถูกต้อง โดยได้รับเกียรติจาก นายพงษ์ศักดิ์ วงษ์เสมอ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย เป็นประธานเปิดป้ายห้องเรียนชุมชน 'ดงลานโมเดล'

โครงการนี้ได้ให้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติสำหรับบ้านที่มีปัญหาใน 3 ลักษณะได้แก่ บ้านที่มีปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้าง (เสา คาน) ผนัง และส่วนต่อเติม (ระเบียงห้องน้ำ ห้องครัว) โดยวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ทั้ง ผศ.สนิท พิพิธสมบัติ รองอธิการบดีด้านวิชาการ และกิจการนักศึกษา พร้อมด้วยคณาจารย์และนักศึกษาที่มาพร้อมให้ความรู้แก่ชาวบ้านในชุมชนดังกล่าว

กิจกรรมดงลานโมเดลเกิดขึ้นจากความร่วมมือของภาคีเครือข่ายทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรอิสระ เพื่อเยียวยาและฟื้นฟูทั้งทางที่อยู่อาศัย ระบบสาธารณูปโภค และสภาพจิตใจของชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติอย่างเป็นระบบ รวมถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจประเด็นสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติร่วมกัน โดยเฉพาะการเตรียมตัวรับมือ และระบบเตือนภัยทั้งในระยะสั้นและระยะยาวแก่ผู้ประสบภัยและประชาชนในพื้นที่เสี่ยง โดยร่วมกันกำหนดพื้นที่เป้าหมาย 6 ชุมชน ได้แก่ 1) ชุมชนดงลาน ตำบลห้วยทรายขาว อำเภอพาน 2) ตำบลโป่งแพ้ว อำเภอแม่ลาว 3) ตำบลแม่พริก อำเภอแม่สรวย 4) ตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวย 5) ตำบลแม่สรวย อำเภอแม่สรวย และ 6) ตำบลลาวี อำเภอแม่สรวย

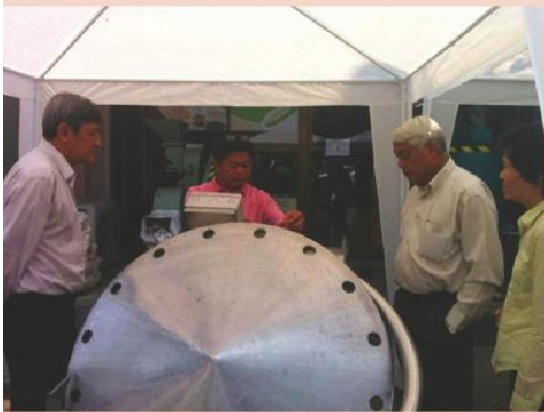
โดยกิจกรรมจะดำเนินการในสองส่วนคือ การอบรมเชิงปฏิบัติการซ่อมแซมบ้านหลังแผ่นดินไหว และการซ่อมแซมบ้าน ฟื้นฟูชุมชนต้นแบบหลังได้รับการอบรม โดยได้นักวิชาการด้านวิศวกรรมศาสตร์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่จะให้ความรู้กับช่างหรือสล่าในท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจหลักวิศวกรรมโยธาที่ถูกต้อง ในการสร้างบ้านที่รับแรงสั่นสะเทือนจากแผ่นดินไหว และลดความเสี่ยงให้กับชุมชนได้มากขึ้น

วันที่ 3 เมษายน 2557 ดร.ทินกร ทาตระกูล รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่พิษณุโลก เป็นประธานเปิดงานการจัดเวทีประชาคม ณ วัดคลองตาล ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก โดยมีคณาจารย์จากคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และผู้ประสานงาน ได้ร่วมลงพื้นที่รับทราบปัญหาและข้อเสนอแนะจากชาวบ้าน เพื่อนำไปจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตหมู่บ้าน/ชุมชนแบบมีส่วนร่วม ปี 2557 – 2559

กองการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ตาก ได้จัดโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน เมื่อวันที่ 5-23 พฤษภาคม 2557 โดยจัดฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นรุ่นที่ 1 ให้กับนักเรียนชาวพม่าจาก ศูนย์พัฒนาการเรียนรู CDC (Children Development Center) ซึ่งเป็นเครือข่ายของแม่ตาวคลินิกอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ และประสบการณ์ไปประกอบอาชีพได้

ในโครงการนี้มีการเปิดสอน 3 หลักสูตรคือ การฝึกพื้นฐานช่างจักรกล การตัดเย็บผลิตภัณฑ์จากผ้า และอาหารว่าง โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมรุ่นแรก จำนวน 35 คน เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3-6 ทั้งนี้ การฝึกอบรมได้ผ่านพ้นไปด้วยดี และได้รับความประทับใจทั้งจากผู้บริหาร และผู้เข้าร่วมโครงการ

รศ.ดร.พีรเดช ทองอำไพ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการวิจัย การเกษตร (สวก) องค์กรมมหชน พร้อมคณะ ได้ให้เกียรติเยี่ยมชมผลงานวิจัย ด้านเครื่องจักรกลการเกษตร เครื่องคว้านเมล็ดลำไยอัจฉริยะ เครื่องสกัดน้ำมันพืช อเนกประสงค์ เครื่องปอกเปลือก/คว้านเมล็ดเงาะ และเครื่องจักรอื่นๆ โดยมีอาจารย์ ศิระพงษ์ ลือชัย จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่เชียงราย และอาจารย์เกรียงไกร ธารพรศรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาพืช ให้นำเสนอผลงาน เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2557 ที่ผ่านมา

สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่เชียงราย คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย นอร์ท-เชียงใหม่ และสมาคมนักศึกษาเก่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ สาขาภาคเหนือ ได้ร่วมกันจัดโครงการอบรมสัมมนาแนวทาง เสริมความแข็งแกร่ง และซ่อมแซมอาคารที่เสียหายจากเหตุแผ่นดินไหวเมื่อ วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 ณ ห้องประชุมใหญ่ อาคารวิทยบริการ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่เชียงราย

ผศ.สนิท พิพิทสมบัติ รองอธิการบดีด้านวิชาการและกิจการนักศึกษา มทร.ล้านนา ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีเปิด โดยมีทีมวิทยากรได้แก่ รศ.ดร.อมร พิमानมาศ กรรมการสภาวิศวกร และกรรมการสมาคมวิศวกรรม สถานแห่งประเทศไทย อาจารย์จากมหาวิทยาลัยพะเยา และมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ที่ได้มาสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจด้านพื้นฐานทฤษฎี แนวคิด และหลักการเสริมความแข็งแกร่งและซ่อมแซมอาคารที่เสียหายจากเหตุ แผ่นดินไหว ตลอดจนปลูกฝังการรับมือกับเหตุแผ่นดินไหวในระยะยาว ทั้งนี้ มีผู้ ให้ความสนใจมากกว่า 200 คน ทั้งตัวแทนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนทั่วไป

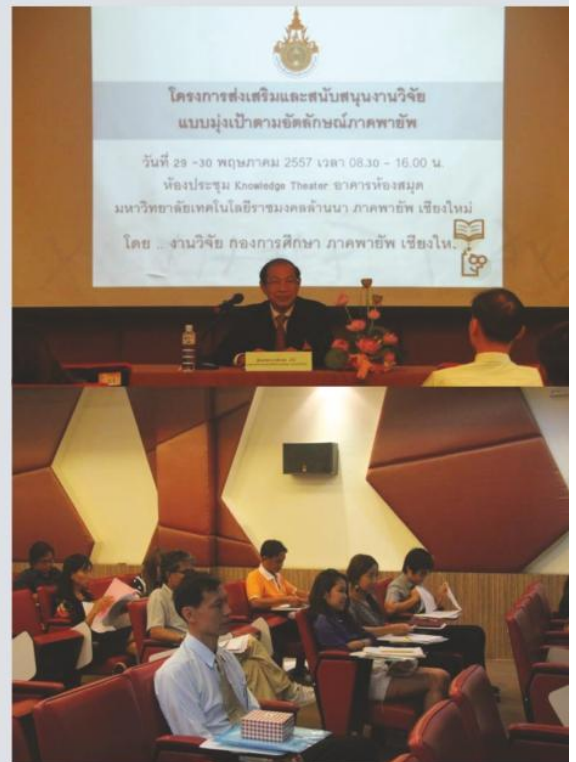
เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2557 งานบริการวิชาการ กองการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพเชียงใหม่ ได้ลงพื้นที่ ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง หมู่บ้านป่าจี้ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อติดตามผลการดำเนินงานภายใต้ 'โครงการยกระดับคุณภาพชีวิตหมู่บ้านป่าจี้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแบบมีส่วนร่วมต่อเนื่องปีที่ 2' นอกจากนี้ยังได้มีการจัดประชุมสร้างความเข้าใจให้แก่ชาวชุมชน และปรับแผนดำเนินงานปีงบประมาณ 2557 โดยแบ่งเป็น 4 แผนกิจกรรม ได้แก่ 1) แผนกิจกรรมโครงการบริหารจัดการกลุ่มข้าวปลอดภัย ซึ่งจัดต่อเนื่องปีที่สอง 2) แผนกิจกรรมการสร้างคุณค่า และอัตลักษณ์ด้วยแบรนด์ และบรรจุภัณฑ์ ข้าวอินทรีย์ชุมชนสู่การท่องเที่ยว 3) แผนกิจกรรมการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเกษตรชุมชน และ 4) แผนกิจกรรมการนำวิศวกรรมกลเกษตรมาประยุกต์ใช้กับการเกษตรชุมชนบ้านป่าจี้

โครงการเหล่านี้เป็นผลสืบเนื่องจากการลงนามความร่วมมือด้านงานบริการวิชาการและงานวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพเชียงใหม่ กับเทศบาลตำบลเวียงพร้าว ในการดำเนินงานด้านบริการวิชาการและงานวิจัยเพื่อนำองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่มีในมหาวิทยาลัยฯ ไปปรับใช้กับชุมชน โดยร่วมกันวางแผนพัฒนา ตำบลเวียงพร้าว เป็นระยะเวลา 3 ปีคือตั้งแต่ พ.ศ. 2556 - 2558

งานวิจัยและบริการวิชาการ กองการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา (มทร.ล้านนา) ภาคพายัพเชียงใหม่ ได้จัดโครงการ 'ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัยแบบมุ่งเป้าตามอัตลักษณ์ภาคพายัพ' ในระหว่างวันที่ 29-30 พฤษภาคม 2557 ที่ห้อง Knowledge Theater ชั้น 1 อาคารสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มทร.ล้านนา ภาคพายัพเชียงใหม่ โดยได้รับเกียรติจาก ผศ.อวยพร บัวใบ รองอธิการบดี มทร.ล้านนาภาคพายัพ เชียงใหม่ เป็นประธานเปิดโครงการ และดร.ชินานาฏ วิทยาประภากร ผู้ช่วยหัวหน้างานวิจัยและบริการวิชาการ เป็นผู้กล่าวรายงาน

สำหรับวันแรก เป็นการชี้แจงเกณฑ์การเบิกจ่ายงบประมาณ ผลประโยชน์ในการนำเสนอผลงานวิจัย ผลงานวิชาการ และการตีพิมพ์บทความวิจัย รวมถึงบทความวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิจัย ไปจนถึงงบประมาณผลประโยชน์จากนั้นในวันที่ 30 พฤษภาคม 2557 เป็นการเสวนาและเวิร์คช็อปในหัวข้อ 'การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยบูรณาการสู่งานวิจัยที่มุ่งเป้าตามอัตลักษณ์ของ มทร.ล้านนาภาคพายัพเชียงใหม่' โดย รศ.สมพงษ์ บุญเลิศ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านงานวิจัย รวมถึงการบรรยายเรื่อง 'เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยในชั้นเรียนและกิจกรรม Workshop การวิเคราะห์ตัวอย่างโครงการวิจัยในชั้นเรียน' จาก ผศ.ดวงพร อ่อนหวาน อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่น่าน ได้ร่วมกับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตร และอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 'Q อาสา: มุ่งสู่การพัฒนา Smart Farmer' ในระหว่างวันที่ 1-3 เมษายน 2557 เพื่อพัฒนาเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายและผู้เข้ารับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจถึงมาตรฐานแนวทางการเตรียมความพร้อมในการขอการรับรอง GAP สามารถถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนและศึกษาดูงานนอกสถานที่

การฝึกอบรมมีหัวข้อดังต่อไปนี้ 1) ความสำคัญของมาตรฐานสินค้าเกษตรและความปลอดภัยของอาหาร วิทยาการพิเศษคือนางจිරนันท์ วาสุเทพรังสรรค์ นักวิชาการจากมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) 2) สารเคมีกำจัดพืชกับเกษตร วิทยาการจากสาธารณสุขจังหวัดน่าน 3) ระบบการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) โดย ผศ.ดร.มาลี ตั้งระเบียบ และ ผศ.กัทลิวิทย์ สุขช่วย จากสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) 4) ขั้นตอนการขอรับรอง GAP วิทยาการจากเกษตรอำเภอ 5) การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) จาก รศ.ศีลศิริ สง่าจิตร โดยทำเวิร์คช็อปที่หาตผาชน ด้วยการไปดูสวนมะม่วง และ 6) การทำเครือข่าย Q อาสาเยาวชน วิทยาการเป็นตัวแทนจากสำนักงานเกษตรของแต่ละอำเภอ

นายสมพร เจียรประวัติ เกษตรจังหวัดลำปาง ได้ให้เกียรติมาเป็นประธานการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีหลักสูตร การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสับปะรด โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานปี 2557 ซึ่งจัดขึ้นในวันที่ 10-11 มิถุนายน 2557 โดยมี ผศ.สัญญาชัย พันธโชติ ได้ให้การต้อนรับ ที่ห้องประชุมมะเกี๋ยง สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร

วันที่ 3 มิถุนายน 2557 ผศ.อรุณ ไสยติกุล ได้ให้การต้อนรับเกษตรกร และบรรยายในโครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (พืชผัก) เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตพืชผักที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน GAP พืช โดยกำหนดจัดฝึกอบรมในวันที่ 3-4 มิถุนายน 2557 ณ สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร

วันที่ 28 พฤษภาคม 2557 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา (มทร.ล้านนา) เขตพื้นที่ลำปาง ได้จัดการประชุมสัมมนาโครงการ 'การผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติเพื่อการวิจัยแบบยั่งยืน' ณ ห้องประชุมสัมมนาสาขาวิชาพืชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มทร.ล้านนาลำปาง ทั้งยังเชิญทีมงานซึ่งประกอบด้วย ดร.สุรพล ใจวงศ์ษา อาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมด้วย นายชนสิทธิ์ นิยมไพโรจน์เวศน์และ นายเกรียงศักดิ์ ลือชัยจากโครงการงานข้าวสามสุข ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศในระดับประเทศ เพื่อร่วมถ่ายทอดประสบการณ์ในหัวข้อ 'เรื่องเล่า..กว่าจะเป็นข้าวสามสุข'

ทีมงานทั้งสามได้บอกเล่าเรื่องราวความเป็นมาของข้าวสามสุข ตลอดจนขั้นตอนการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางการทำงานวิจัยแก่คณาจารย์ และนักศึกษาต่อไป นอกจากนี้ ในส่วนของการประชุมสัมมนาโครงการดังกล่าว ได้มีการนำข้อมูลในภาพรวมมาถอดบทเรียนโดย ดร.ปัทม์ ปราณอมรกิจ อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร มทร.ล้านนาลำปาง เพื่อให้ผู้สนใจได้ใช้เป็นแนวทางการทำงานวิจัยและศึกษาค้นคว้าต่อไป

วันที่ 4 มิถุนายน 2557 สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดลำปาง สาขาวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร และสาขาวิชาพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ลำปาง ได้ร่วมกันถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตชุมชนโดยเครือข่ายองค์ความรู้ KBO จังหวัดลำปาง

โดยได้ อาจารย์อุบลรัตน์ พรหมพิง อาจารย์ชณิชา จินาการ อาจารย์วัชรวิทย์ เทพโยธิน ร่วมงานกับกลุ่มแม่บ้านหัวใจผักบ้านร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และให้คำแนะนำเกี่ยวกับกระบวนการผลิต ซึ่งการถ่ายทอดองค์ความรู้ดังกล่าว เป็นการทำผลิตภัณฑ์ ผักกาดดองตากแห้ง ผักกาดดอง 3 รส ชিংดอง 3 รส กระเทียมดอง 3 รส น้ำสมุนไพรรักษาสุขภาพ โดยมีนางจันทร์พรพร ไสจรรย์รัตนกุล เป็นประธานกลุ่ม มีสมาชิกจำนวน 27 คน

นอกจากนี้ ยังได้อาจารย์รุ่งทิภา กองเงิน อาจารย์สุพัฒน์ ใต้เวชศาสตร์ และผศ.ดร.วันเพ็ญ จิตรเจริญ ที่จับมือกันพัฒนากลุ่มอาหาร และน้ำผลไม้ พร้อมตั้งบ้านแจ้ซอที่มีนางทองผัด ชันเพชร เป็นประธานกลุ่ม และมีสมาชิก 20 คน โดยกิจกรรมเหล่านี้ได้จัดขึ้นที่บ้านเลขที่ 111 หมู่ 12 ตำบลแจ้ซอ อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ท่ามกลางบรรยากาศของการทำงานที่กลุ่มแม่บ้านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

เปิดมุมมอง :

“การให้เกียรติ ทุกๆ ระดับชั้น”

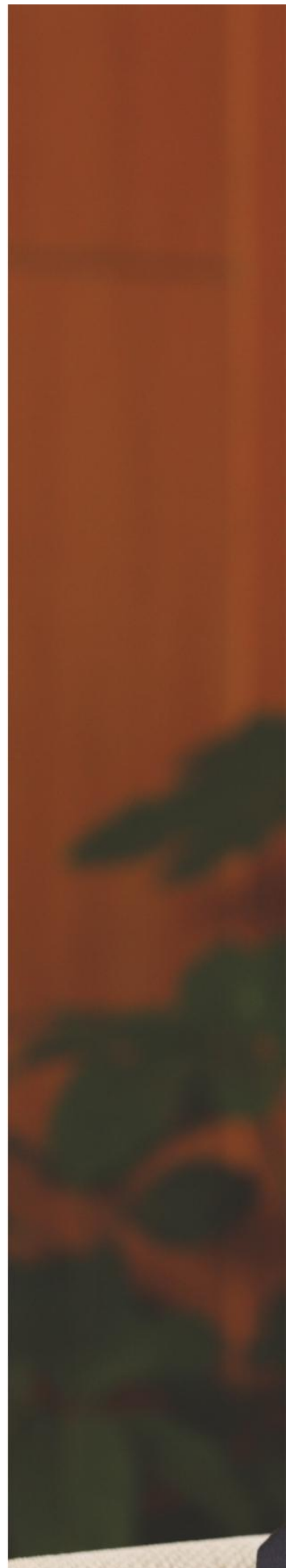
รองศาสตราจารย์ ดร.นำยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์

จากปรัชญาของ **‘การให้เกียรติในทุกระดับชั้น’** ที่รองศาสตราจารย์ ดร.นำยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์ อธิการบดีคนใหม่แห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ยึดถือเป็นหลักการบริหาร ตลอดระยะเวลาการทำงาน ด้วยเชื่อว่า ในสังคมการทำงานของทุกองค์กร นอกเหนือจากคำว่าหน้าที่ที่ต้องยึดถือปฏิบัติแล้ว ยังต้องมีความเอื้ออาทร การให้เกียรติ และความเมตตาจากผู้บริหารควบคู่กันไปด้วย

นอกจากที่สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ ยังสามารถเป็นต้นทางของความหวัง ถึงความสงบสุขในสังคม อันเกิดจากการบริหารบุคคลแต่ละฝ่ายให้ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุขได้

การทำงานยังถือเป็นกระจกสะท้อนความสามารถของทั้งฝ่ายผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหาร เมื่อผลงานชิ้นหนึ่งสำเร็จสมบูรณ์ ก็ถือได้ว่าผู้ทำงานทั้งสองฝ่ายต่างแสดงศักยภาพของตนออกมาอย่างเต็มที่ แต่หากงานล้มเหลวหรือไม่บรรลุเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นในด้านเวลาหรือคุณภาพ ก็เป็นไปได้ว่า ผู้ปฏิบัติงานไม่มีความสามารถเพียงพอ หรือผู้บริหารสั่งการผิดพลาด ผลงานที่ดีจึงต้องอาศัยการปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มประสิทธิภาพ

สำหรับสังคมยุคใหม่ การทำงานแต่เพียงแค่นั้นในสำนักงานตลอดเวลาไม่ใช่เรื่องจำเป็นอีกต่อไปแล้ว แต่คนทำงานในสมัยนี้ควรพัฒนาตนเอง และเรียนรู้จากภายใน รู้จักปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และไม่ใช้อารมณ์มาปะปนในการทำงาน จนสร้างปัญหาให้กับเพื่อนร่วมงาน เพราะจะเป็นตัวขัดขวางทำให้งานชะงัก เสียเวลา และไม่สามารถเดินหน้าต่อไปได้

ด้วยพระมหากรุณา

ชาวมทร.ปลื้มปีติ สนองงานศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ

เมื่อปีพ.ศ. 2552 บริเวณส่วนหนึ่งใน ตำบลโป่งผา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ได้ถูกแปรสภาพให้กลายเป็นพื้นที่ที่สร้างประโยชน์อย่างใหญ่หลวงต่อประชาชน โดยเฉพาะเหล่าเกษตรกร

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มูลนิธิชัยพัฒนา ร่วมกับมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงดำเนินการจัดตั้ง **‘ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ’** ขึ้นมา

พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ

and Pensiri Center for Plant Development

นารีคุณ

พันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ

บนที่ดินราชพัสดุ ทะเบียนที่ อสร 1 พื้นที่ 135 ไร่ 1 งาน 10.3 ตารางวา ถือเป็นที่ระลึกในวาระครบรอบ 100 ปี พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ

ทั้งนี้ กรมธนารักษ์ได้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินดังกล่าว เพื่อให้ทรงใช้ประโยชน์ในกิจกรรมของมูลนิธิชัยพัฒนา และศูนย์แห่งนี้ก็ได้กลายเป็นแหล่งรวมพันธุ์พืชคุณภาพดีอันเป็นความหวังของเกษตรกรในเวลาต่อมา

นับแต่นั้นมา ชื่อของ 'ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ' ที่เรียงรอยอยู่บนทิวทัศน์เบื้องหน้าเทือกเขานางนอน บนเส้นทางสู่อำเภอแม่สาย จึงได้กลายเป็นจุดสนใจใหม่ของ นักเดินทาง

และด้วยพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีพระเมตตา พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ทั้งยังทรงมอบโอกาสกับมหาวิทยาลัยฯ ในการสนองงานศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริอีกด้วย

นับตั้งแต่ปีแรกจนถึงปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้รวบรวมและคัดเลือกพันธุ์พืชอาหารพื้นบ้าน ร่วมกับมูลนิธิชัยพัฒนาและมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง เพื่อให้เกษตรกรได้มีพันธุ์พืชที่มีคุณภาพดี แม้ไม่ใช่พันธุ์ที่ดีที่สุดในเชิงเศรษฐกิจ แต่ก็พันธุ์ที่ดีพอจะสร้างผลผลิตคุณภาพ สร้างความแข็งแกร่งมั่นคงแก่เกษตรกรได้

เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร นายกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา และ รศ.ดร.นำยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ได้กราบบังคมทูลถวายรายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปี 2556 ตามที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณและมีพระราชานุมัติให้ดำเนินงาน 5 กิจกรรม ได้แก่ โครงการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์พืชผัก ทั้งมะเขือเทศ แตงกวา พริกขี้หนู ถั่วฝักยาว ไร่ค้าง และพริกทองที่เหมาะสมในเขตภาคเหนือตอนบน ตามมาด้วยโครงการทดสอบความเสถียรของพันธุ์พืช เช่น ถั่วพุ่ม แตงกวาผลยาว มะเขือเทศลูกผสม มะเขือเทศรับประทานผลสดลูกผสม และพริกทองพื้นเมือง โครงการที่สามคือ การผลิตเมล็ดพันธุ์พื้นเมืองพันธุ์ดี เช่น มะเขือเปาะเจ้าพระยา พริกขี้หนู พริกขี้ฟ้า พริกหนุ่ม

บวบ ถั่วฝักยาว ฟักทอง แตงกวา และข้าวโพดเทียนหวาน
 ต่อด้วยโครงการปลูกมะเขือเทศผลสดเพื่อจำหน่ายทั้งปีในพื้นที่
 ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ และปิดท้ายด้วยโครงการ
 การผลิตต้นกล้าไม้ผลพื้นเมืองประจำปี

เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรอย่าง
 ประเมินค่ามิได้ การได้รับโอกาสสนองงานในเบื้องพระยุคลบาท
 เช่นนี้ได้สร้างความปลื้มปิติแก่เหล่าคณาจารย์ เจ้าหน้าที่
 นักศึกษา ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน อีกทั้ง
 ทางมหาวิทยาลัยฯ ยังรู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็น
 ล้นพ้น ที่ได้สร้างประโยชน์สุขให้ประชาชนชาวไทยได้มีพันธุ์
 พืชดี ๆ สืบต่อไปชั่วลูกหลาน

งานวิจัยไม่ขึ้นหิ้ง:

แคบหมู สายพันธุ์ใหม่

อาจารย์อรทัย บุญทองวงศ์
สาขาอุตสาหกรรมเกษตร คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ลำปาง

แคบหมู เป็นอาหารที่เกิดจากภูมิปัญญาในการถนอมอาหารของชาวบ้านซึ่งสืบทอดกันมานาน และถือเป็นหนึ่งในอาหารยอดนิยมของภาคเหนือที่ใครมาเที่ยวก็มักซื้อติดไม้ติดมือกลับไปทุกครั้ง

‘ป๊อบพอร์ค’ แคมหมูสายพันธุ์ใหม่จากการจับมือกับบริษัท เซาท์ธาร์วอร์ธน์ เฮลท์ดี ฟู้ดส์ จำกัด

แต่แคมหมูก็เป็นอาหารที่หลายคนแขง เพราะกรรมวิธีในการผลิตคือปริมาณน้ำมันจำนวนมากเพื่อทำให้แคมหมูพองตัว ซึ่งต้องใช้อุณหภูมิสูง กลายเป็นการเร่งให้น้ำมันที่ใช้เสื่อมคุณภาพไปอย่างรวดเร็ว และน้ำมันที่ผ่านการทอดซ้ำมาหลายครั้งสามารถเป็นสารตั้งต้นของโรคมะเร็งได้ นี่ยังไม่รวมถึงปริมาณไขมันและแคลอรีที่แคมหมูจากการทอดมีอยู่ในระดับสูง รวมทั้งปัญหาจุกจิกอย่างกลิ่นเหม็นที่มักเกิดขึ้นในขณะที่เก็บรักษาทำให้อยู่ในตลาดได้ไม่นาน

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่มาของ **โครงการการผลิตแคมหมูด้วยวิธีการอบ** ผลการศึกษาวิจัยของ อาจารย์อรทัย บุญทะวงค์ จากสาขาอุตสาหกรรมเกษตร คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เขตพื้นที่ลำปาง ภายใต้การสนับสนุนทุนวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

งานวิจัยชิ้นนี้ได้แก้ไขปัญหาลำต้นจนเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ที่ชื่อว่า ‘ป๊อบพอร์ค’ แคมหมูสายพันธุ์ใหม่จากการจับมือกับบริษัท เซาท์ธาร์วอร์ธน์ เฮลท์ดี ฟู้ดส์ จำกัด ผลิตแคมหมูอบลมร้อน ภายใต้การสนับสนุนของอุทยานวิทยาศาสตร์ภาคเหนือ (อวน.) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) จนได้รับคัดเลือกให้เป็น 1 ใน 10 คู่ของกิจกรรมการจับคู่ธุรกิจนวัตกรรม (Innovation Matching) จากสำนักงานอุตสาหกรรมเชียงใหม่ และสภาอุตสาหกรรมเชียงใหม่ ในโครงการงานแสดงนวัตกรรมภูมิปัญญาไทยและนวัตกรรมที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และทัศนศึกษา ตามแผนพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ 2553

จากการค้นคว้าทดลองของอาจารย์อรทัย และทีมวิจัย ทำให้แคมหมูสามารถพองตัวได้แบบไม่ต้องพึ่งน้ำมัน แต่เปลี่ยนเป็นการใช้เตาอบไฟฟ้าหรือเตาไมโครเวฟ และเปลี่ยนรูปแบบการจำหน่ายให้เป็นแบบกึ่งสำเร็จรูป เพียงมีเตาอบไฟฟ้าหรือเตาไมโครเวฟที่มีแทบทุกครัวเรือนก็สามารถอบแคมหมูให้พองตัวขึ้นได้ โดยนำเข้าอบในเตาไมโครเวฟที่ระดับความร้อน 800-1,000 วัตต์ นาน 1-4 นาที หรืออบในเตาอบไฟฟ้าที่ระดับความร้อน 200-250 องศาเซลเซียส นาน 2-5 นาที จะได้แคมหมูแสนอร่อยที่ไม่ต่างจากแคมหมูทอด แถมยังเก็บได้นานถึง 3 เดือน ปลอดภัยจากภัยน้ำมันทอดซ้ำ และปริมาณไขมันในแคมหมูยังลดลงด้วย

กระบวนการทำแคมหมูอบ

นอกจากดีต่อสุขภาพกายผู้บริโภคแล้ว ยังดีต่อสุขภาพเศรษฐกิจของผู้ขาย เพราะช่วยลดต้นทุนทั้งในส่วนของน้ำมันที่ใช้ทอด ค่าแรงคนทอด ค่าเชื้อเพลิง และการยืดอายุการเก็บยังสามารถทำให้ขยายตลาดได้มากกว่าเดิม

ในยุคที่ใครๆ ต่างให้ความสำคัญกับการคัดเลือกอาหาร แคมหมูกึ่งสำเร็จรูปนี้จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจเลยทีเดียว

งานวิจัยไม่ขึ้นห้าง :

โมยราบยักษ์ รักษ์สิ่งแวดล้อม

โครงการ การพัฒนาศักยภาพด้านพลังงานเชื้อเพลิงแข็งอัดแท่งโมยราบยักษ์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่

ครั้งหนึ่งโมยราบยักษ์เคยเป็นปัญหาใหญ่ที่สร้างความเสียหายให้กับพื้นที่การเกษตรในวงกว้างจากการที่มันขยายพันธุ์ได้ง่ายปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของภาคเหนือได้อย่างดีเยี่ยมจนกลายเป็นวัชพืชที่ระบาดไปทั่วในระยะเวลาไม่นาน ถือเป็นฝันร้ายของเกษตรกร

ต้นไมยราบยักษ์ และดอกของต้นไมยราบยักษ์

เมื่อไมยราบยักษ์เข้ายึดครองพื้นที่ใดแล้ว ก็ยากที่พืชพันธุ์อื่นๆ จะขึ้นมาได้ เพราะมันจะปกคลุมพื้นที่นั้นอย่างแน่นหนาจนพืชชนิดอื่นค่อยๆ สูญหายไป ทั้งยังเติบโตในแม่น้ำ ลำคลองระบายน้ำชลประทาน กีดขวางการไหลของน้ำ แถมยังกำจัดได้ยาก แม้จะนำไปเผาก็สิ้นเปลือง เพราะเผาแล้วมอดเร็ว ให้ความร้อนต่ำ แดมยังอาจเป็นหนึ่งในตัวการที่ส่งผลกระทบต่อด้านมลพิษทางอากาศในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่โดยรวม อย่างในชุมชนตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีพื้นที่เอื้อต่อการเผาไหม้

“ต้องแก้ปัญหาโดยนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันของชาวบ้านได้” เป็นปณิธานในการแก้ไขปัญหาไมยราบยักษ์ ด้วย**โครงการการพัฒนาศักยภาพด้านพลังงานเชื้อเพลิงแข็งอัดแท่งไมยราบยักษ์** จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตภาคพายัพ โดยพัฒนาขึ้นภายใต้แนวคิดการจัดการแบบผสมผสาน เมื่อไมยราบยักษ์เผาแล้วมอดเร็วจึงจับมาทำเป็นเชื้อเพลิงแข็งอัดแท่งแทน ซึ่งจะประหยัดกว่าถ่านทั่วไปถึง 3 เท่า

นอกจากจะเป็นการควบคุมปัญหามลพิษทางอากาศจากการเผาไหม้ชีวมวลในชุมชนท้องถิ่นภาคเหนือแล้ว โครงการนี้ยังเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมทางสังคมและการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อเป็นการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการปัญหา หรือสร้างโอกาสให้แก่ชุมชนท้องถิ่นด้วย

วิธีการเริ่มต้นด้วยการเผาไมยราบยักษ์ให้เป็นถ่าน แล้วนำเข้าสู่เครื่องบดย่อยเป็นผง ใช้แป้งมันผสมน้ำในอัตราส่วนแบ่ง 2 ส่วน น้ำ 8 ส่วน เป็นตัวประสานผงถ่านให้เป็นแท่ง โดยสูตรที่ดีที่สุด ต้องใช้ถ่าน 3 ส่วน ผสมตัวประสาน 7 ส่วน จึงจะให้ความร้อนสูงสุดและเมื่อนำเข้าสู่เครื่องอัดเป็นรูปแท่งจะได้ถ่านอัดแท่งที่ผิวเรียบ ไม่มีการหักขาด หรือร่วนเป็นผง

หลังจากนำถ่านออกมาจากเครื่องอัดแท่งให้นำไปผึ่งลมในที่ร่ม อากาศถ่ายเทสะดวกประมาณ 7 วัน ย่นนำไปผึ่งแดด เพราะผิวถ่านจะแตก เพราะหักงาย ขนย้ายนำไปใช้งานลำบาก

แต่หากไม่มีเครื่องบด ก็สามารถใช้ประยุกต์ใช้ครกตำแล้วนำผงถ่านไปร่อนผสมกับส่วนผสมประกอบข้างต้น ส่วนเครื่องอัดก็สามารถใช้ท่อพลาสติก ท่อไม้ไผ่ ท่อน้ำที่เหลือใช้มาตัดแปลงเป็นเครื่องอัดได้ทั้งสิ้น แต่อัตราส่วนที่ผสมอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนไปเพราะการอัดด้วยเครื่องกับการอัดด้วยมือมีความต่างกัน

ในกรณีที่ไม่มีอุปกรณ์อัดแท่งอาจปั้นเป็นลูกกลมๆ ได้เช่นกัน นอกจากนี้การปั้นยังมีข้อดีสามารถใส่เตาไฟได้โดยปั้นให้มีขนาดเท่าลูกปิงปองหรือเล็กกว่าตามความเหมาะสมกับการใช้งานได้ หลังจากปั้นเสร็จก็นำไปตากแดดให้แห้งเช่นเดียวกัน

ถ่านอัดแท่งไมยราบยักษ์

ทุกวันนี้ ทางชุมชนหันมาใช้เชื้อเพลิงไมยราบยักษ์อัดแท่งเป็นพลังงานทดแทนกันมากขึ้น โดยทางโครงการได้ร่วมพัฒนาแนวทางและรูปแบบการจัดการที่เหมาะสมร่วมกับชุมชน ทั้งการจัดการกับป่าไมยราบยักษ์ การจัดการการผลิตเชื้อเพลิงแข็งอัดแท่ง และการจำหน่ายและการใช้ประโยชน์เชื้อเพลิงแข็งอัดแท่งไมยราบ สร้างกองทุนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อคืนกำไรสู่ชุมชนด้วย

นอกจากนี้โครงการฯ ยังได้สร้างความตระหนักรู้ต่อการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในปัจจุบัน

งานวิจัยไม่ขึ้นหิ้ง:

ข้าวปลอดภัย ในนาโยน

โครงการ การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวปลอดภัยแบบครบวงจร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่พิษณุโลก

หลังจากชุมชนในอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ล้มเหลวในการใช้สารเคมีเป็นทางออกของการระบาดของ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล แดมยังเกิดปัญหาต่อเนื่องด้าน เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม ชุมชนจึงจับมือกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ พิษณุโลก จัดทำโครงการ**การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวปลอดภัยแบบครบวงจร** ขึ้นมา และเปลี่ยนวิธีทำนาใหม่เป็นการทำนาแบบโยนกล้าหรือนาโยน ที่ตั้งเป้าในการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง ตั้งแต่ด้านราคา การแปรรูป ความปลอดภัย ไปจนถึงการขยายผลกลุ่มเกษตรกร และมุ่งสู่การเป็น **‘เกษตรปลอดภัย’**

การทำนาโยน เป็นวิธีการทำนาแบบใหม่ที่ผสมผสานระหว่างการทำนาดำกับนาหว่านน้ำตม โดยการโยนต้นกล้าที่เพาะไว้แล้วลงในแปลงนา สามารถนำมาใช้แทนการตกลกล้าปักดำด้วยแรงงานคนหรือการปักดำด้วยเครื่องปลูกข้าว เพราะใช้ต้นทุนต่ำแต่ได้ผลผลิตที่เท่ากันหรือมากกว่า ที่สำคัญคือ สามารถควบคุมวัชพืชโดยเฉพาะข้าววัชพืชที่กำลังระบาดอย่างรุนแรงได้ผลเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังลดปริมาณการใช้เมล็ดพันธุ์ และสารเคมีกำจัดวัชพืช

เริ่มจากการเพาะกล้า ด้วยการนำเมล็ดพันธุ์ข้าวประมาณ 4-5 กิโลกรัมแช่น้ำ 1 คืน นำไปหุ้มเพื่อให้เมล็ดงอกแล้วนำไปเพาะในถาดพลาสติกโดยการโรยดินละเอียดลงในถาดเพาะประมาณครึ่งหนึ่งของความลึกต่อหลุม ตามด้วยเมล็ดข้าวที่งอกลงในหลุมจำนวน 3-4 เมล็ดต่อหลุม จากนั้น โรยดินปิดจนเต็มเสมอกปากหลุม คลุมถาดเพาะด้วยกระสอบป่านหรือวัสดุอื่นๆ เพื่อไม่ให้เมล็ดข้าวกระเด็นในเวลาที่รดน้ำหรือฝนตก

เมล็ดข้าวที่งอกลงในหลุมจำนวน 3-4 เมล็ดต่อหลุม

หลังจากนั้น รดน้ำทั้งเช้าและเย็นให้ขึ้นประมาณ 3-4 วัน ต้นข้าวจะงอกทะลุพื้นวัสดุคลุมดิน นำวัสดุคลุมดินออก รดน้ำทุกวันจนกว่าต้นกล้าพร้อมที่จะนำไปปลูก ต้นกล้าที่พร้อมจะย้ายปลูกจะมีความสูงประมาณ 3-5 นิ้ว ก่อนจะย้ายไปปลูกต้องเตรียมดินให้เรียบร้อย โดยที่ควรมีน้ำขังในแปลงนาลึกเล็กน้อย จากนั้นจึงขนย้ายต้นกล้าโดยนำถาดเพาะซ้อนกัน 3-4 ชั้นหรือม้วนถาดซ้อนกันแล้วขนไปแปลงนา

ต้นกล้าที่พร้อมจะย้ายปลูกจะมีความสูงประมาณ 3-5 นิ้ว

เริ่มปลูกโดยการโยนต้นกล้าลงในแปลงนา พื้นที่นา 1 ไร่ ใช้ต้นกล้าประมาณ 40-90 ถาด หรือคิดเป็นจำนวนต้นกล้าประมาณ 32,000-40,000 ต้น ระยะห่างของการโยนประมาณ 20-25 เซนติเมตร สำหรับวิธีการโยนจะถือถาดเพาะแล้วดึงต้นกล้าออกมาโยน หรือจะเคาะออกมาก่อนแล้วค่อยโยนก็ได้ ตามแต่ความถนัด

ลักษณะการนำกล้าข้าวไปโยน

หลังจากนั้นประมาณ 1-3 วัน ให้ปล่อยน้ำเข้าแปลงนาทันที และเพิ่มระดับน้ำขึ้นเรื่อยๆ แต่ต้องไม่ท่วมต้นข้าว จนระดับน้ำสูงประมาณ 5-10 เซนติเมตร เพื่อคลุมวัชพืช แล้วดูแลแปลงนาจนข้าวโตคลุมพื้นที่ หรือรักษาระดับน้ำจนถึงระยะก่อนการเก็บเกี่ยวประมาณ 15-20 วัน จากนั้นก็เป็นการดูแลรักษาเช่นเดียวกันกับการปลูกข้าวทั่วไป

จนถึงตอนนี้ การปลูกข้าวนาโยนได้กระจายไปสู่ชุมชนอื่นๆ แล้ว เพราะได้รับการยอมรับจากชาวนาว่าเป็นการทำนาที่ใช้พื้นที่น้อย รากของต้นกล้าไม่ซ้ำ ต้นกล้าตั้งตัวได้เร็ว และแตกกอมากกว่าปกติ

นอกจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวปลอดภัยแบบครบวงจรแล้ว ทางโครงการฯ ยังได้ฝึกชาวชุมชนให้เข้าใจถึงการผลิตและพัฒนามาตรฐานข้าวปลอดภัยแบบครบวงจรผ่านการอบรมและสาธิตองค์ความรู้ต่างๆ จากผู้เชี่ยวชาญ ไม่ว่าจะเป็น เทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว เทคโนโลยีการแปรรูปข้าวบรรจุถุงและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวปลอดภัย เทคโนโลยีการจัดการโรงสี และการจัดทำศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ซึ่งอาศัยความร่วมมือจากองค์กรในท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชนที่ช่วยกันผลักดันจนสามารถไปถึงเป้าหมายของการเป็นเกษตรปลอดภัยได้อย่างแท้จริง

ชุมชนเดินทาง :

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนห้วยसानดอนจั้น

ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

‘เส้นทางสู่ความฝัน’

การเปลี่ยนแปลงย่อมเกิดขึ้นอยู่เสมอ แต่จะอย่างไรให้การเปลี่ยนแปลงเป็นการพัฒนา และขยับไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ตัวอย่างของคำต่อนั้น ได้เกิดขึ้นแล้วที่บ้านห้วยसानดอนจั้น

ก่อนหน้านี้ ชาวห้วยसानดอนจั้นเคยจับมือกับเหล่าอาจารย์แห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเขตพื้นที่เชียงราย วาดฝันถึงการพัฒนาห้วยसानฯ ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ระดับชุมชน

แม้จะอยู่ไม่ห่างไกลจากตัวเมืองเชียงราย แถมพร้อมด้วยทรัพยากรอุดมสมบูรณ์จากแม่น้ำแม่ลาวและลำน้ำห้วยसानที่มีน้ำอยู่ตลอดทั้งปี ทำให้อาชีพหลักของชาวชุมชนในการปลูกข้าว และข้าวโพดเป็นไปได้อย่างราบรื่น แต่ชาวบ้านห้วยसानดอนจั้นแห่งอำเภอแม่ลาวก็ยังเชื่อมั่นในการพัฒนาบนขาของตนเอง ด้วยการหยั่งรากอาชีพที่มั่นคงให้เกิดขึ้น และขยายศักยภาพของชาวบ้านให้สามารถขับเคลื่อนชุมชนต่อไปได้

ขณะเดียวกัน สถาบันการศึกษาในท้องถิ่นอย่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่เชียงราย ก็มีนโยบายในการพัฒนาการเรียนการสอนและบริการวิชาการ กับชุมชน พร้อมด้วยองค์ความรู้และสิ่งประดิษฐ์จากผลการ ศึกษาวิจัยของบุคลากรจำนวนมาก

ด้วยเหตุนี้ การก้าวสู่อนาคตครั้งสำคัญของ ชาวห้วยสักดอนจันจึงเริ่มต้นขึ้น บนความร่วมมือระหว่าง ชาวชุมชน สถานศึกษา และเครือข่ายในพื้นที่เพื่อมุ่งสู่ความ ผืนในการพัฒนาชุมชนแห่งนี้ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ระดับ ชุมชนใน 'โครงการสร้างชุมชนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของหมู่บ้านชุมชนบ้านห้วยสักดอนจันอย่างยั่งยืน' ภายใต้โครงการยกระดับคุณภาพชีวิตของหมู่บ้านชุมชน แบบ มีส่วนร่วม

หลังจากนั้นไม่นาน นอกจากฝันที่ว่าจะเป็นจริง แล้วภายใต้ชื่อ 'ศูนย์เรียนรู้วิถีชุมชนบ้านห้วยสักดอนจัน' ชุมชนยังสามารถก่อตั้ง 'กองทุนศูนย์ชีวิตดีต่อมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านห้วยสักดอนจัน' และคว่ำรางวัลชนะเลิศจากงาน 'ร่วมคิด ร่วมทำ นำความสุขสู่ชุมชน' ในปี พ.ศ. 2553 ท่ามกลาง 10 โครงการที่เข้าร่วมประกวด ภายใต้โครงการยกระดับ คุณภาพชีวิตหมู่บ้านชุมชนแบบมีส่วนร่วมซึ่งจัดขึ้นที่จังหวัด เชียงใหม่ แถมยังคว่ำรางวัลขวัญใจมวลชนไปทอดอีกหนึ่ง รางวัลด้วย

ย้อนไปเมื่อครั้งยังเป็นมือใหม่หัดเรียนรู้ในปีแรก ปัญหาจาก การลองผิดลองถูกย่อมต้องผ่านมาให้การพัฒนาได้ซุกซลัก อยู่บ้าง แต่ด้วยแรงกายแรงใจจากหลัก **'บวร'** หรือบ้าน วัด โรงเรียน อันเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาและการเกิดขึ้นของ **"ศูนย์เรียนรู้วิถีชุมชนบ้านห้วยสักดอนจัน"** บ้าน คือชุมชน วัดคือวัดห้วยสักดอนจัน ส่วนโรงเรียนคือโรงเรียน พระปริยัติธรรม สามสิ่งนี้คือกุญแจสำคัญที่ขับเคลื่อนให้ เกิดการเรียนรู้ปฏิบัติ และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง บวกกับความร่วมมือของภาคีอย่าง ไม่หยุดนิ่งได้สร้างผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมให้เกิดขึ้นมาได้ จนสามารถนำไปเผยแพร่ให้กับชุมชนอื่นๆ ได้

ทุกๆ สัปดาห์ ทีมงานของโครงการฯ จะลงพื้นที่ กันอย่างแข็งขัน โดยเน้นผลงานการพัฒนาให้เป็นเนื้อเดียวกันกับการเรียนการสอนและการวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของชาวชุมชน จนเกิดเป็น 3 กลุ่มอาชีพเสริม ได้แก่ กลุ่มโคม-ตุงล้านนา กลุ่มเกษตรกร กลุ่มผ้าบาติกและมัดย้อม ซึ่งต้องเฝ้าหาความรู้ใหม่ๆ และฝึกทักษะอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งมีการประเมินเพื่อวัดผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน และนำไปปรับปรุงวิธีการทำงานให้พัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง

ยิ่งไปกว่านั้น ชุมชนยังได้สร้างความโดดเด่น ด้วยสีสัน เอกลักษณ์ และลวดลายสะท้อนวิถีล้านนา ทั้งยังใช้ สีสธรรมชาติจากพืชประจำท้องถิ่นอย่าง ลูกล้าน ที่ให้สีเหลืองทอง แดงยังแปรรูปผ้าให้เป็นผลิตภัณฑ์อื่น อาทิ กระเป๋า และ เสื้อ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้ผลผลิตจากชุมชน ขณะที่กลุ่มเกษตรกร ก็แทนที่การปลูกข้าวแบบนาดำด้วยเทคโนโลยีแบบโยนกล้าที่ ทั้งเพิ่มมูลค่าและลดต้นทุนการผลิต แดงยังแปรรูปสภาพพืช กับมูลสัตว์ให้เป็นปุ๋ยหมักและก๊าซชีวภาพเพื่อใช้ในครัวเรือน และอย่างที่สุภาภิตว่าไว้ **'นกไม่มีขน คนไม่มีเพื่อน บินสูงไม่ได้'** เครือข่ายจึงเป็นเรื่องสำคัญในการดำเนินงาน ของโครงการ

นอกจากบ้าน วัด และโรงเรียนแล้ว ทางโครงการฯ ยังได้สร้างเครือข่ายให้เกิดขึ้นในองค์การบริหารส่วนตำบล จอมหมอกแก้ว ศูนย์เรียนรู้ตำบลวิถีพอเพียง อ.แม่จัน จ.เชียงราย คลินิกเทคโนโลยีเชียงราย มทร.ล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่ คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รวมถึงกลุ่ม ผู้สูงอายุจากหมู่ 7 ต.ดงมะตะ หมู่ 4 ต.บัวสลี หมู่ 5-6 ต.โป่งแพร่ และหมู่ 8 ต.ปากอตา

เครือข่ายเหล่านี้ได้เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ ทำให้ชุมชนสามารถบริหารระบบเงินทุนชุมชน ได้เอง จนสามารถขยายความรู้และกิจกรรมไปยังชุมชน อื่นๆ กลายเป็นเป้าหมายในการศึกษาดูงานของหลายพื้นที่ โดยเฉพาะเรื่องการปลูกข้าวนาโยน ที่ห้วยสักดอนจันได้เป็น ถึงหมู่บ้านต้นแบบของเชียงราย

ไม่เพียงแต่ชาวชุมชนห้วยสำนดอนจั่นเท่านั้นที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ แต่เรื่องดีๆ ยังได้แผ่ไปถึงการเรียนการสอนของเหล่าอาจารย์และนักศึกษาด้วย เช่น เว็บไซต์ Huaisan.rmutl.ac.th อันเป็นเว็บไซต์อย่างเป็นทางการของศูนย์เรียนรู้วิถีชุมชนบ้านห้วยสำนดอนจั่น ก็เกิดจากม้นสมองและความร่วมมือของนักศึกษาศาสาสนเทศคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาขาของคณะบริหารธุรกิจ ที่ตั้งอกตั้งใจพัฒนาเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลของหมู่บ้าน

เว็บไซต์แห่งนี้ฉายภาพให้เห็นสิ่งที่ชาวห้วยสำนฯ ได้ทำมาตลอดจนย่างเข้าปีที่สาม ไม่ว่าจะเป็นสามกลุ่มอาชีพหลักอันเป็นผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรมของการประสานมือระหว่างชาวชุมชนกับ มทร. ทั้งกลุ่มผู้สูงอายุผลิตโคมและตุ่ง กลุ่มแม่บ้านผลิตผ้าบาติกและมัดย้อม และกลุ่มเกษตรกรปลูกข้าวนาโยน ไปจนถึงผลิตภัณฑ์น่ารักๆ อย่างกระเป๋าผ้าสีสวย เสื้อบาติกผ้าเช็ดหน้า ที่ทำจากผ้าบาติกและผ้ามัดย้อม ตุ่งและโคมตั้งแต่นขนาดเล็กจ้อยในกระบอกพลาสติกใส ไปจนถึงขนาดสำหรับใช้จริง และปุ๋ยหมักชีวภาพบรรจุขวด

ไม่เพียงแต่นักศึกษาศาสาสนเทศคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นสาขาของคณะบริหารธุรกิจที่เข้ามาทำเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ชุมชนเท่านั้น ในการออกแบบผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ รวมถึงการบริหารจัดการด้านการตลาดของชุมชน ล้วนมีร่องรอยของเหล่านักศึกษากลุ่มนี้แทบทั้งสิ้น ยังรวมไปถึงนักศึกษาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ก็ได้มีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือทางการเกษตร หรือกระทั่งการทำน้ำหมักชีวภาพสำหรับใช้ในการทำนาโยน

สำหรับตอนนี้ สินค้าของห้วยสำนดอนจั่นได้มีวางขายแล้วในท่าอากาศยานแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการค้าขายในลักษณะของการทำตามรายการสั่งซื้อ (Made-To-Order) เนื่องจากสมาชิกแต่ละคนมีภาระหน้าที่ของตัวเองอยู่แล้ว นอกจากนี้ยังเปิดให้สั่งซื้อผ่านเว็บไซต์ ซึ่งได้รับการอุดหนุนเป็นอย่างดีจากหน่วยงานเทศบาลของจังหวัด และในวันเสาร์ อาทิตย์ จะมีการขายสินค้ากันที่ศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนนั่นเอง

แม้ว่าการดำเนินงานของโครงการมีผลสำเร็จมากมาย แต่การพัฒนาไม่อาจหยุดนิ่ง เช่นเดียวกับการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้บ้านห้วยสำนดอนจั่น ตั้งแต่รูปแบบ และคุณภาพสินค้า ไปจนถึงการวางแผนการจัดสรรเงินปันผลที่เป็นรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ซึ่งชาวชุมชนได้ก่อตั้ง **'กองทุนศูนย์วิถีออมทรัพย์เพื่อการผลิต'** ขึ้นมา โดยมีการเก็บเงินสะสมสะสม เงินสะสมพิเศษ เงินรายได้อื่นๆ และเงินอุดหนุนจากบรรดาหน่วยงานทั้งหลาย ซึ่งกองทุนนี้จะเป็นทั้งกองทุนการเงิน การให้สินเชื่อ และเป็นกองทุนสวัสดิการเพื่อสมาชิกในกลุ่มอาชีพ รวมทั้งยังเป็นการสร้าง

นิสัยการออม และเรียนรู้การจัดระบบรายรับรายจ่ายในครอบครัวตนเองด้วย

และเพราะโลกไม่เคยหยุดหมุน คนไม่เคยหยุดนิ่ง ในอนาคต ชุมชนห้วยสำนดอนจั่นจึงอาจมีกิจกรรมใหม่ๆ เกิดขึ้นอีก กลายเป็นร่องอีกผืนที่ถูกปักไว้ หน้าที่ของชาวชุมชนและทีมงานคือการพาตัวเองไปให้ถึงผืนนั้นนั้น แน่แน่นอนว่าโลกนี้ไม่มีอะไรที่ได้มาง่ายๆ แต่เมื่อเราเชื่อมั่นในศักยภาพของตัวเองแล้ว ทุกหนทางย่อมมีทางออกเสมอ รวมถึงการปักธงผืนต่อๆ ไปในวันข้างหน้าด้วย เพราะทุกความฝันจะกลายเป็นความจริงได้ก็ต่อเมื่อลงมือทำเท่านั้น

ร้อยแปดพันเรื่อง:

รับมือ..แผ่นดินไหว

ช่วงเวลาเย็นของวันที่ 5 พฤษภาคม 2557 ประชาชนในภาคเหนือโดยเฉพาะชาว เชียงราย คงรู้สึกได้ถึงความไม่มั่นคงได้ฝ่าเท้า และตามมาด้วยแรงสั่นสะเทือนที่ทำให้ผู้คนใน หลายพื้นที่วังหนีกันจ้าละหวั่น

สำหรับครั้งนี้คือแผ่นดินไหวที่มีแรงสั่นสะเทือนขนาด 6.3 ริกเตอร์ โดยมีศูนย์กลางการ เกิดแผ่นดินไหวอยู่ที่ตำบลดงมะดะ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย และกระจายแรงสั่นสะเทือน ไปทั่วทั้งภาคเหนือของไทย ทำายที่สุดพบผู้เสียชีวิตสองรายและผู้บาดเจ็บอีก 23 ราย

เหตุการณ์นี้ทำให้ผู้คนหันมาจับตามองภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวอย่างจริงจังกัน มากขึ้นกว่าเดิม

แม้ในอดีต ผู้คนอาจมองว่าแผ่นดินไหวเป็นเรื่องไกลตัว เพราะไทยไม่ใช่จุดศูนย์กลางของ แผ่นดินไหว แต่สถิติข่าวแผ่นดินไหวในรอบ 4 ทศวรรษที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็นว่า จุดศูนย์กลาง ของภัยพิบัติชนิดนี้เกิดขึ้นในประเทศไทยมากขึ้น และมีระดับความรุนแรงที่ไม่เบาเลย

อย่างไรก็ตาม แผ่นดินไหวไม่ใช่เรื่องใหม่ เพราะอันที่จริงแล้ว ประเทศไทยมีรอย เลื่อนของเปลือกโลกที่มีพลังอยู่ถึง 14 รอยเลื่อนและเคยปรากฏเหตุแผ่นดินไหวมาตั้งแต่ ก่อนสมัยสุโขทัย เรื่อยมาจนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ ณ ปัจจุบัน ซึ่งก็มีความรุนแรงตั้งแต่ระดับเล็ก น้อยที่เราไม่รู้สึกรุนแรงมากและสร้างความเสียหายให้เกิดขึ้น เรียกได้ว่า ผืนแผ่นดิน ได้ส่งสัญญาณเตือนชาวไทยมาเป็นเวลานานมากแล้ว

ทำความเข้าใจ

สัมผัสของร่างกายมนุษย์รับรู้ ว่า แผ่นดินไหวคือการสั่นสะเทือนของพื้นดิน แต่ที่ร่างกาย ไม่อาจรับรู้คือแรงเขย่านั้นเป็นไปเพื่อปรับสมดุลของเปลือกโลกให้คงที่ เนื่องจากแรงเครียดของ พลังงานความร้อนที่สะสมอยู่ภายในโลก จนทำให้หินแตกหักออกเป็นแนวและเกิดรอยเลื่อน

และเมื่อรอยเลื่อนเคลื่อนที่อย่างฉับพลัน แผ่นดินไหวจึงเกิดขึ้น เปรียบได้กับการ ระเบิดอารมณ์โกรธของมนุษย์ แรงระเบิดผ่นแปรไปตามความเครียดที่สะสม ผิดกันก็แต่ที่การ ระเบิดอารมณ์ของแผ่นดินสามารถสร้างภัยพิบัติต่อบ้านเมือง ที่อยู่อาศัย และสิ่งมีชีวิตต่างๆ ได้

แผ่นดินไหวเกิดขึ้นได้จาก 2 สาเหตุ ทั้งจากธรรมชาติ และผลจากการกระทำของมนุษย์

สาเหตุตามธรรมชาติของแผ่นดินไหวมาจากการเคลื่อนที่ของแผ่นเปลือกโลก ที่มีการยอมรับทฤษฎีอยู่ 2 ทางคือ การขยายตัวของเปลือกโลก จนเปลือกโลกโก่งตัวอย่างฉับพลัน และเมื่อขาดออกจากกันจึงปลดปล่อยพลังงานออกมาเป็นรูปคลื่นแผ่นดินไหว และอีกทฤษฎีหนึ่งคือ เมื่อรอยเลื่อนเคลื่อนตัวจนเปลือกโลกขาดออกจากกัน ก็จะปล่อยพลังงานมหาศาลออกมาเป็นคลื่นแผ่นดินไหว จากนั้นจะคืนตัวกลับสู่รูปเดิม

ส่วนสาเหตุจากการกระทำของมนุษย์มาจากการทดลองระเบิดปรมาณู การกักเก็บน้ำในเขื่อน และแรงระเบิดจากการทำเหมืองแร่ ซึ่งมีความรุนแรงน้อยกว่าที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ นักธรณีวิทยาได้ประเมินกันว่า ภายในหนึ่งวันจะเกิดแผ่นดินไหวนับพันครั้ง แต่ส่วนใหญ่มีการสั่นสะเทือนเบาๆ ในระดับที่คนทั่วไปไม่รู้สึกรู้หา

เมื่อเกิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่อยู่นอกชายฝั่ง สิ่งที่ตามมาคือคลื่นสึนามิ อย่างที่เคยเกิดขึ้นในประเทศไทย ในปี.ศ. 2547 ปัจจุบันนักวิทยาศาสตร์ยังไม่สามารถทำนายเวลาสถานที่และความรุนแรงของแผ่นดินไหวที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ เมื่อสภาพแวดล้อมของสถานที่แต่ละแห่งบนโลกไม่เหมือนกัน ดังนั้น ความเสียหายหรือความหายนะต่างๆ จึงแตกต่างกันไป

ขนาดและความรุนแรง

“แผ่นดินไหวครั้งนี้มีความรุนแรงถึง 6.3 ริคเตอร์”

อ่านจากเนื้อหาข่าวแล้ว ความรับรู้ของเราอาจตีความได้ว่าตัวเลขความรุนแรงดังกล่าวคงรุนแรงน่าดู แต่ถามว่ารุนแรงขนาดไหน และขนาดไหนถึงเรียกว่ารุนแรง ...หลายคนคงนึกภาพไม่ออก

ปัจจุบัน มนุษย์เราวัดค่าแผ่นดินไหวด้วยเครื่องมือตรวจจับและวัดแรงสั่นสะเทือนหรือไซสโมกราฟ โดยมีทั้งการวัดขนาด ซึ่งเป็นการวัดกำลังหรือพลังงานในการเกิดแผ่นดินไหว และการวัดความรุนแรง เป็นการวัดผลกระทบของแผ่นดินไหว

การวัดขนาด เกิดขึ้นจากนักวิทยาศาสตร์สองคนคือ เบโน กูเทนเบิร์ก และชาลส์ ฟรานซิส ริคเตอร์ และกำหนดหน่วยของขนาดแผ่นดินไหวว่า แมกนิจูด (Magnitude) แต่เรามักได้ยินตามสื่อต่างๆ ว่า ริคเตอร์ โดยสามารถแบ่งขนาดแผ่นดินไหวจากทั่วโลกได้ดังนี้

- ระดับ 1.9 ลงไป ไม่สามารถรู้สึกได้ เกิดขึ้น 8,000 ครั้งต่อวัน
- ระดับ 2.0-2.9 เบามาก อาจรู้สึกได้บ้างและตรวจจับได้ง่าย เกิดขึ้น 1,000 ครั้งต่อวัน
- ระดับ 3.0-3.9 เบามาก คนส่วนใหญ่รู้สึกได้ สร้างความเสียหายได้ในบางครั้ง เกิดขึ้น 49,000 ครั้งต่อปี
- ระดับ 4.0-4.9 เบา สิ่งของสั่นไหวอย่างชัดเจน สร้างความเสียหายได้ปานกลาง เกิดขึ้น 6,200 ครั้งต่อปี
- ระดับ 5.0-5.9 ปานกลาง สร้างความเสียหายได้กับสิ่งก่อสร้างที่ไม่มั่นคง เกิดขึ้น 800 ครั้งต่อปี
- ระดับ 6.0-6.9 แรง สร้างความเสียหายค่อนข้างรุนแรง ในรัศมีประมาณ 80 กิโลเมตร เกิดขึ้น 120 ครั้งต่อปี
- ระดับ 7.0-7.9 รุนแรง สร้างความเสียหายในบริเวณกว้างกว่า 80 กิโลเมตร สิ่งก่อสร้างเสียหายมาก เกิดแผ่นดินแยก เกิดขึ้น 18 ครั้งต่อปี
- ระดับ 8.0-8.9 รุนแรงมาก สร้างความเสียหายเป็นบริเวณกว้างรัศมีหลายร้อยกิโลเมตร เกิดขึ้น 1 ครั้งต่อปี
- ระดับ 9.0-9.9 รุนแรงมาก ทำลายล้างทุกสิ่งในรัศมีนับพันกิโลเมตร เกิดขึ้น 1 ครั้งต่อ 20 ปี
- ระดับ 10.0 ขึ้นไป ทำลายล้าง เกิดขึ้นได้ยากมาก และยังไม่มียืนยันถึงความเสียหาย

ส่วนการวัดความรุนแรง จะวัดจากปรากฏการณ์ระหว่างเกิดและหลังเกิดแผ่นดินไหว เช่น ความรู้สึกของผู้คน ความเสียหายของสิ่งก่อสร้าง และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิประเทศ โดยใช้มาตราเมอร์คัลลีกำหนดขึ้นครั้งแรกโดย กุยเซเปเป เมอร์คัลลี นักวิทยาศาสตร์ด้านแผ่นดินไหวและภูเขาไฟ มาตรานี้ใช้เลขโรมันทั้งหมด 12 อันดับเป็นสัญลักษณ์ดังนี้

- ระดับ I อ่อนมาก ผู้คนไม่รู้สึก ต้องทำการตรวจวัดด้วยเครื่องมือเฉพาะทางเท่านั้น
- ระดับ II คนที่อยู่ในตึกสูง ๆ หรืออยู่นิ่งๆ เริ่มรู้สึกเพียงเล็กน้อย
- ระดับ III คนในบ้านเริ่มรู้สึกเหมือนรถบรรทุกเล็กแล่นผ่าน แต่คนส่วนใหญ่ยังไม่รู้สึก
- ระดับ IV ผู้ที่อยู่ในบ้านรู้สึกเหมือนรถบรรทุกหนักแล่นผ่าน
- ระดับ V คนส่วนใหญ่รู้สึก ของเบาในบ้านเริ่มแกว่งไกว
- ระดับ VI คนส่วนใหญ่รู้สึก ของหนักในบ้านเริ่มแกว่งไหว
- ระดับ VII คนตกใจวิ่งออกจากอาคาร สิ่งก่อสร้างเริ่มมีรอยร้าว
- ระดับ VIII อาคารธรรมดาเสียหายอย่างมาก อาคารออกแบบพิเศษเสียหายเล็กน้อย

- ระดับ IX อาคารออกแบบพิเศษเสียหายอย่างชัดเจน
- ระดับ X อาคารพังเสียหายมาก รางรถไฟงอเสียหาย
- ระดับ XI อาคารสิ่งก่อสร้างพังทลายเกือบทั้งหมด แผ่นดินถล่ม
- ระดับ XII ทุกสิ่งโดนทำลายหมด มองเห็นเป็นคลื่นบนแผ่นดิน

เตรียมพร้อมรับมือ

ข้อควรปฏิบัติที่ควรจำให้ขึ้นใจมีตั้งแต่ก่อนเกิดขณะเกิด และหลังเกิดเหตุ แต่สิ่งสำคัญที่ควรถือครองไว้ให้มั่นเพื่อรับมือกับแผ่นดินไหวคือ สติของตนเอง

ก่อนเกิดแผ่นดินไหว

1. เตรียมสิ่งจำเป็นอย่าง ไฟฉาย อุปกรณ์ดับเพลิง น้ำ ยา อาหารแห้ง
2. จัดหาวิทยุที่ใช้ถ่านไฟฉายหรือแบตเตอรี่ เพื่อเปิดฟังข่าวสาร คำเตือน คำแนะนำ และสถานการณ์ต่างๆ
3. ศึกษาการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
4. ทราบตำแหน่งวาล์วเปิด-ปิดน้ำและสะพานไฟ เพื่อตัดการส่งน้ำและไฟฟ้า
5. ตอกยึดเครื่องใช้ภายในบ้าน ที่ทำงาน และสถานศึกษา ให้แน่นหนา
6. ไม่ควรวางสิ่งของที่มีน้ำหนักไว้ในที่สูง เพราะอาจหล่นลงมาทำความเสียหายหรือเป็นอันตรายได้
7. เตรียมการอพยพเคลื่อนย้ายในเวลาที่จะต้องอพยพ วางแผนจุดนัดหมายในกรณีที่ต้องแยกกลุ่มกันเพื่อให้สามารถมารวมกันอีกครั้งได้ในภายหลัง
8. สร้างอาคารบ้านเรือนให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหว

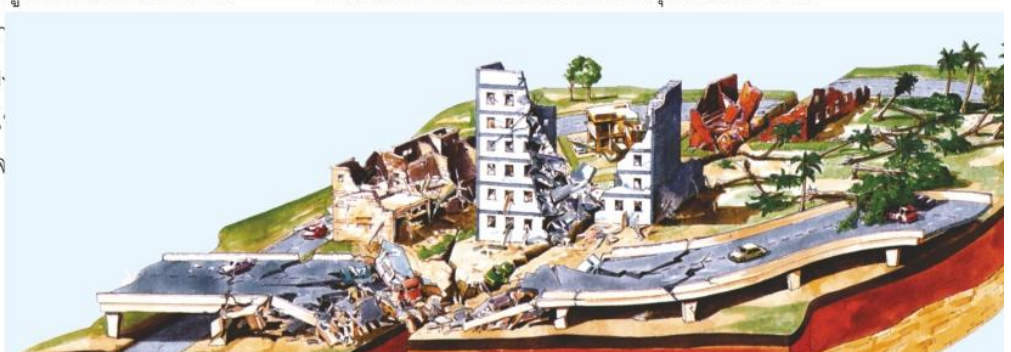
ขณะเกิดแผ่นดินไหว

1. ให้ตั้งสติอย่าตกใจอยู่ในที่ที่แข็งแรงปลอดภัยถ้าท่านอยู่ในบ้านก็ให้อยู่ในบ้านถ้าท่านอยู่นอกบ้านก็ให้อยู่นอกบ้าน เพราะส่วนใหญ่ได้รับบาดเจ็บเพราะวิ่งเข้า-ออกจากบ้าน
2. ถ้าอยู่ในบ้านให้ยืนหรือหมอบอยู่ในส่วนของบ้านที่มีโครงสร้างแข็งแรงที่สามารถรับน้ำหนักห่างจากประตูระเบียงและหน้าต่าง
3. หากอยู่ในอาคารสูงควรตั้งสติอาคารโดยเร็วหนีให้ห่างจากสิ่งที่จะ

4. ถ้าอยู่ในที่โล่งแจ้งให้อยู่ห่างจากเสาไฟฟ้าและสิ่งห้อยแขวนต่างๆที่ปลอดภัยภายนอกคือที่โล่งแจ้ง
5. อย่าใช้เทียนไม้ขีดไฟหรือสิ่งที่ทำให้เกิดเปลวหรือประกายไฟเพราะอาจมีแก๊สรั่วอยู่บริเวณนั้น
6. ถ้าท่านกำลังขับรถให้หยุดรถและอยู่ในรถจนกระทั่งการสั่นสะเทือนจะหยุด
7. ห้ามใช้ลิฟต์โดยเด็ดขาดขณะเกิดแผ่นดินไหว
8. หากอยู่ชายหาดให้อยู่ห่างจากชายฝั่งเพราะอาจเกิดคลื่นขนาดใหญ่ซัดเข้าหาฝั่ง

หลังจากเกิดแผ่นดินไหว

1. ให้ออกจากอาคารที่ชำรุดโดยด่วนเพราะอาจเกิดการพังทลายลงมา
2. ใส่รองเท้าหุ้มส้นเสมอเพราะอาจมีเศษแก้วหรือวัสดุแหลมคมอื่นๆและสิ่งหักพังวาง
3. ตรวจเช็คการบาดเจ็บและทำการปฐมพยาบาลผู้ที่ได้รับบาดเจ็บแล้วรีบนำส่งโรงพยาบาลโดยด่วนเพื่อให้แพทย์ทำการรักษาต่อไป
4. ตรวจเช็คระบบน้ำไฟฟ้าหากมีการรั่วซึมหรือชำรุดเสียหายให้ปิดวาล์วเพื่อป้องกันน้ำท่วมเอ่อแยกสะพานไฟฟ้าเพื่อป้องกันไฟรั่วไฟฟ้าดูดหรือไฟฟ้าช็อต
5. ตรวจเช็คระบบแก๊สโดยวิธีการดมกลิ่นเท่านั้นหากพบว่ามีแก๊สรั่วซึมของแก๊ส (มีกลิ่น) ให้เปิดประตูหน้าต่างแล้วออกจากอาคารรีบแจ้งเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยผู้รับผิดชอบได้ทราบ
6. ห้ามใช้โทรศัพท์โดยไม่จำเป็น
7. ออกจากน้ำล้างส้วมจนกว่าจะมีการตรวจเช็คระบบท่อเป็นที่เรียบร้อยแล้วเพราะอาจเกิดการแตกหักของท่อในส้วมทำให้น้ำท่วมเอ่อหรือส่งกลิ่นที่ไม่พึงปรารถนาออกมาทำลายสุขภาพจิต
8. ให้ไปรวมกัน ณ ที่หมายที่ได้ตกลงนัดหมายกันไว้และตรวจนับจำนวนสมาชิกว่าอยู่ครบหรือไม่
9. ปลอ่ยให้เจ้าหน้าที่ได้เข้าปฏิบัติงานในบริเวณที่ได้รับ ความเสียหายผู้ไม่มีหน้าที่หรือไม่เกี่ยวข้องไม่ควรเข้าไปในบริเวณนั้นๆหากไม่ได้รับการอนุญาตอย่าเป็นไทยมุง
10. ออกจากชายฝั่งเพราะอาจเกิดคลื่นใต้น้ำซัดฝั่งได้แม้ว่าการสั่นสะเทือนของแผ่นดินจะสิ้นสุดลงแล้วก็ตาม

น้ำดื่ม

ราชมงคล ล้านนา

“สร้างรายได้อย่างมีคุณธรรม
นำสู่การปฏิบัติจริง
เป็นแหล่งพึ่งพิง
พัฒนาบุคลากรในภาคประชาชน”

โรงงานผลิตน้ำดื่มเพื่อการศึกษาที่อยู่ 98 ม.8 ต.ป่าปอง
อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ 50220
โทรศัพท์ (053) 266518 โทรสาร (053) 266522
E-mail Address : rajamangaladrinkingwater@gmail.com

ตอนย้อน ตะลอนทัวร์ :

‘จันกะผัก’ ที่ ‘จักรพันธ์’

เหล่านักเดินทางที่กำลังมุ่งหน้าสู่อำเภอแม่สายอยู่บนถนนพหลโยธิน อาจสะดุดตากับป้ายที่มีตัวอักษรสีสดใสเรียงกันเป็นคำว่า ‘จันกะผัก’ ซึ่งตั้งอยู่ในจุดที่ห่างจากอำเภออันเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวจำนวนมากแห่งจังหวัดเชียงรายเพียง 4 กิโลเมตรเท่านั้น

จันกะผัก เป็นการตั้งชื่อโดยผวนมาจากคำว่า ‘จักรพันธ์’ ในชื่อของ ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิชัยพัฒนาร่วมกับมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ดำเนินการจัดตั้งขึ้นมาเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2552

แม้จะเป็นการเล่นสนุกกับภาษา แต่ก็แฝงไปด้วยภาพรวมของร้านที่เน้นอาหารจากผักสดๆ ซึ่งใช้พืชผักที่ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชฯ ผลิตเอง รวมถึงของที่ระลึกน่ารักๆ ขณะเดียวกันยังมีแผนงานในการส่งเสริมด้านการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์พื้นบ้านของชุมชนท้องถิ่นอีกด้วย

ย้อนกลับไปก่อนหน้านี้...

สำหรับชีวิตเกษตรกรที่ต้องอิงชีวิตไว้กับธรรมชาติแล้ว การประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอุทกภัย ถือเป็นเคราะห์ร้ายที่หนักหนาวงอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงมีพระราชกระแสให้มูลนิธิชัยพัฒนาเข้าไปฟื้นฟูพื้นที่ที่น้ำลดระดับลงแล้ว โดยเริ่มต้นด้วยการมอบเมล็ดพันธุ์พืชและผักต่างๆ จากทางศูนย์ฯ ให้เกษตรกรนำไปเพาะปลูกรับประทานเองในครัวเรือน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในช่วงที่ยังขาดรายได้เพราะผลผลิตเสียหายไปจนหมดสิ้น ถือเป็นการแก้ไขปัญหาลูกต้อของเกษตรกร ซึ่งเป็นเรื่องเร่งด่วนอย่างยิ่ง

จากนั้นจึงเร่งดำเนินการฟื้นฟูด้านอื่นๆ ที่สอดคล้องและเป็นไปตามความต้องการ เพื่อให้เหล่าเกษตรกรที่ประสบภัยสามารถกลับมาใช้ชีวิตได้ตามปกติได้อย่างรวดเร็ว และมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งกว่าเดิม และนั่นจึงเป็นที่มาของศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ แห่งอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย การจัดตั้งศูนย์แห่งนี้ ยังถือเป็นที่ระลึกในวาระครบรอบ 100 ปี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ ด้วยความมุ่งมั่นปรับปรุง พัฒนา และผลิตเมล็ดพันธุ์พืชที่มีคุณภาพ ให้เกษตรกรได้มีพืชสายพันธุ์ดีทำการเกษตร

นอกจากนี้ยังผลิตและสะสมเมล็ดพันธุ์พืชผักพื้นบ้านเพื่อมอบให้ผู้ที่สนใจ และเพื่อเป็นเมล็ดพันธุ์พระราชทานแก่ราษฎรผู้ประสบภัยพิบัติอีกด้วย

จนถึงวันนี้ ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ มีอายุ 2 ขวบปีแล้ว นักเดินทางทั้งหลายสามารถแวะเข้าไปเที่ยวชมความงามของเทือกเขานางนอนที่ทอดตัวอยู่เบื้องหลัง พร้อมด้วยบรรยากาศร้านที่ตกแต่งแบบเรียบง่ายได้ร่วมเงาของต้นไม้ นานาพันธุ์ในอาณาบริเวณที่เต็มไปด้วยแปลงผักมากมาย

หลังจากนั้นก็สามารรถไปคลายหิวกันได้ที่ร้านจันกะผัก ด้วยบริการอาหารจานเดียวที่หลากหลาย อาทิ ส้มตำ ไก่ย่าง พร้อมด้วยข้าวเหนียวขาวหอมนุ่ม หรือจะเป็นข้าวเหนียวดอกอัญชันที่ละมุนลิ้นไม่แพ้กัน นอกจากนี้ยังมี ข้าวน้ำพริกลงเรือ ขนมน้ำเงี้ยว แหนมเนือง ที่ใช้ผักสดๆ จากโครงการ ซึ่งผู้เข้ามาเยี่ยมชมสามารถลงมือเลือกผักให้ร้านบรรเลงมืออาหารในเดีอนั้นเลยก็ได้ และตอนนี้ทางจันกะผักยังได้เปิดบริการชุดอาหารเช้าแล้วด้วย

เด่นเรื่องผักขนาดนี้ คงไม่อาจพลาดจานผักอย่าง สลัด พร้อมด้วยน้ำสลัด 4 รสที่เลือกตัดกราดได้ตามใจชอบ อิ่มท้องแล้วก็ดับกระหายกันด้วยน้ำผักผลไม้สดๆ โดยเฉพาะ น้ำจันกะผัก ที่เป็นน้ำผักผลไม้ เปรี้ยวหวานสดชื่น เต็มเปี่ยมไปด้วยวิตามิน อัดแน่นเต็มแก้ว

ต่อด้วยของหวานอย่าง ไอศกรีมโฮมเมดหลากหลาย โยเกิร์ตฟรุ๊ตสลัด น้ำแข็งไส บราวนี่ ขนมนึ่งปิ้งหน้าต่างๆ แกล้มด้วยกาแฟหอมกรุ่นและชารสละมุน

ที่สำคัญ อย่าลืมนอุดหนุนสินค้าหลากหลายไม่ว่าจะเป็นผักสด งานหัตถกรรม สินค้าทำมือของผู้คนในท้องถิ่น โดยรายได้ทั้งหมดจะกลับคืนสู่แผ่นดินในรูปของการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ที่นำความสุขมาสู่ประชาชนคนไทย

**ร้านจันกะผัก เปิดบริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 07.30-21.00 น.
สอบถามรายละเอียด โทร 053-733-734**

“ปรึกษาฟรี”

“โดยประชาชนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
ในการขอคำปรึกษาจากมหาวิทยาลัยฯ”

มีปัญหา อย่าง
รีบตามมา...เรา

คิดถึงมิตรชุมชน
รวมวงกลมล้านนา ร่วมแก้ปัญหาด้วยเทคโนโลยี

เพื่อนคู่คิดมิตรชุมชนยินดีช่วยไขปัญหาเยียวยาความเดือดร้อนของท่านผู้อ่านทุกท่านและทุกปัญหาไม่ว่า
จะเป็นปัญหาด้านการเกษตรกรรม เทคโนโลยี บริหารธุรกิจ ศิลปกรรมหรือด้านอื่นๆ เพียงแค่ท่านถามมาเรา
มีนักวิชาการหลากหลายสาขา ที่จะช่วยไขปัญหาของท่านทันที

รอเข้า ตอบให้

๒
ย

คำถาม : มีแนวทางการสร้างโรงเรือน
สำหรับการปลูกผักสลัดแบบไร้ดินอย่างไร?
จากคุณอนอง วิเชียร อ.สบปราบ จ.ลำปาง

คำตอบ : เราสามารถสร้างโรงเรือนต้นทุนต่ำที่จะสร้างการผลิตแบบลดต้นทุน
ลงไปได้ โดยการดัดแปลงจากโรงเรือนเหล็ก แต่ใช้อุปกรณ์อย่างไม้ที่หาได้ในท้องถิ่น
เช่น ใช้ไม้กระถินทำขาโต๊ะ ตัวโต๊ะเป็นไม้ไผ่ และใช้โครงไม้ไผ่ทำหลังคา

หากโรงเรือนมีขนาด 2x6 เมตร จากที่อาจจะมีค่าใช้จ่ายเกือบ 20,000 บาท
ก็จะลดลงเหลือประมาณ 3,000 บาทเมื่อใช้ไม้ และก็ยังสามารถให้ผลผลิตได้เช่น
เดียวกัน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ผศ.ชิตติ ศรีตันทิพย์

สถาบันวิจัยเทคโนโลยีการเกษตร โทรศัพท์ 054-342553 ต่อ 292

คำถาม : จะแก้ปัญหาหามะพร้าว ออกลูกแล้วร่วงหมดต้นได้ อย่างไรบ้าง?

จากคุณสัมฤทธิ์ สุโพใหม่ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง

คำตอบ : จากปัญหาของเกษตรกรที่นำต้น
มะพร้าวมาจากที่เดียวกัน และมี 2-3 ต้นมีอาการออกจั่น
ติดผลขนาดเท่าลูกหมากและผลร่วงหมด อาจารย์ด้าน
ไม้ผลได้ให้เหตุผลว่า อาจมาจากเปอร์เซ็นต์การผสมเกสร
ซึ่งเป็นไปได้ที่เกสรตัวผู้จะมีน้อยเกินไป หรือพันธุกรรม
(สายเลือด) ของมะพร้าวใกล้เคียงกัน จึงทำให้เปอร์เซ็นต์ผสม
ติดมีน้อย

สามารถแก้ไขได้โดยการปลูกมะพร้าวพื้นเมืองหรือ
มะพร้าวน้ำหอมจากแหล่งอื่นเพิ่มเติมเข้าไปซึ่งจะช่วยให้ผสม
ติดได้มากขึ้น และเกษตรกรควรใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 และ
8-24-24 รวมทั้งปลูกครอบบ่อปลา

แต่ถ้าไม่เคยติดผลขนาดใหญ่จนสามารถนำไปรับ
ประทานได้ แสดงว่าต้นดังกล่าวอาจเป็นหมัน ทางที่ดีควรโค่น
ทิ้งแล้วปลูกใหม่จะดีกว่า

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ผศ.สันติ ช่างเจรจา

สถาบันวิจัยเทคโนโลยีการเกษตร

โทรศัพท์ 054-342553 ต่อ 292

สำหรับท่านที่มีคำถาม ข้อสงสัย สามารถส่งคำถามมายัง :

โครงการคู่มือ มิตรชุมชน สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา 98 หมู่ 8 ต.ป่าป้อง
อ.ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ 50220 โทร.053 - 266516-8

E-mail : Kaewpanya@rmutl.ac.th

ปุ๋ย

ราชมงคลล้านนา

อินทรีย์คุณภาพสูง เพื่อชุมชน

ผลิตและจำหน่ายโดย

สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
98 หมู่ 8 ต.ป่าป้อ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ 50220 โทร.053-266516

ปุ๋ยราชมงคลล้านนา

ส่วนประกอบที่สำคัญ

ธาตุอาหารหลัก : ไนโตรเจน(N), ฟอสฟอรัส(P), โพแทสเซียม(K)
ธาตุอาหารรอง : แคลเซียม(C), แมกนีเซียม(Mg), กำมะถัน(S)
ธาตุอาหารเสริม : ทองแดง(Cu), เหล็ก(Fe), สังกะสี(Zn), แมงกานีส(Mn),
จุลินทรีย์, อินทรีย์วัตถุ, ฮิวมิค, แร่ฟอสเฟต, ฤๅไน,
และกรดฮิวมิค ป้องกันโรคราและแมลง

ผลิตและจำหน่ายโดย

สถาบันถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
98 หมู่ 8 ต.ป่าป้อ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ 50220 โทร.053-266516-8

ผลิตภัณฑ์เพื่อการศึกษา

น้ำหนักสุทธิ 50 กิโลกรัม

